Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku

Ústavný zákon č. 3/2026

o Ústave Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku

PREAMBULA

Synoda Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, vychádzajúc z Písma svätého, ktoré je Božím zjavením daným celému ľudstvu, a teda jediným meradlom kresťanskej viery a života, ďalej z našich vierovyznaní, ktoré sú vernými výkladmi Písma svätého, z dedičstva reformácie v Uhorsku, ktorú má za obnovenie cirkvi na svojom pôvodnom základe, ako aj z reformovaných tradícií cirkevnej organizácie a správy neskorších období, usilujúc sa o to, aby sa všetko v cirkvi dialo slušne a v poriadku, pestujúc pamäť predkov cirkvi vyznávačov a mučeníkov, najmä pamäť kazateľov galejníkov, ktorá ju napomína k vytrvalej oddanosti k reformovanej kresťanskej viere, s pokorou prijímajúc misijné prikázanie Ježiša Krista, ktoré je ku všetkým národom, uznávajúc potrebu spolupráce s inými kresťanskými cirkvami k naplneniu tohto, považujúc za svoje vysoké poslanie zabezpečenie pastorácie členov cirkvi v ich materinskom jazyku, reformovanú kresťanskú výchovu v materinskom jazyku, ako aj praktizovanie slúžiacej lásky ku každému, prosiac o múdrosť a svetlo Svätého Ducha v živote a službe celej cirkvi, za všetko vzdávajúc slávu jedine Svätej Trojici, sa uzniesla na nasledujúcej cirkevnej ústave:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Článok 1

(1) Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (ďalej len „Cirkev“) je súčasťou všeobecnej kresťanskej cirkvi Ježiša Krista, ktorá zahrňuje v sebe všetky reformované cirkevné zbory na území Slovenskej republiky.

(2) Súčasťou Cirkvi môže byť aj reformovaný cirkevný zbor na území inej krajiny, ak ho Synoda začleňuje.

Článok 2

Cirkev stojí na základe Písma svätého. Jej historickými vyznaniami sú Heidelberský katechizmus a Druhé helvétske vyznanie, ako aj týmito vyznávané starocirkevné vierovyznania. V zmysle týchto za svoju jedinú hlavu uznáva Ježiša Krista a spravuje sa podľa synodno-presbyteriálnych zásad.

Článok 3

(1) Poslaním Cirkvi je:

a) zvestovať evanjelium slovom a svedectvom svojho života;
b) vykonávanie pastierskej služby, v rámci toho vysluhovanie sviatostí;
c) uplatňovanie služby lásky;
d) uplatňovanie kresťanskej cirkevnej disciplíny;
e) výchova detí vo viere;
f) posilňovanie členov Cirkvi v reformovanej kresťanskej viere všetkými ostatnými spôsobmi;
g) celkovo služba Božiemu kráľovstvu vo svete na Jeho slávu a na spásu veriacich.

(2) Zákonodarstvo Cirkvi, rozhodnutia a opatrenia cirkevných funkcionárov a orgánov musia slúžiť poslaniu Cirkvi v súlade s ustanoveniami preambuly.

(3) V záujme plnenia svojho poslania Cirkev udržiava misijné, diakonické, verejno-výchovné a iné zariadenia.

(4) V zmysle povinnosti Cirkvi zvestovať evanjelium sú bohoslužby verejné, z nich môže byť niekto vylúčený len kvôli ich narušeniu.

Článok 4

(1) Symbolmi cirkvi sú: erb, vlajka, pečať a hymna.

(2) Erb cirkvi pozostáva zo štítu s ostrým podstavcom, ktorý je vodorovne rozdelený na vrchné a spodné erbové pole. Na štíte je prilbová koruna, štít je zdobený z ľavej strany modro-zlatými a z pravej strany červeno-striebornými stuhami. Vo vrchnom erbovom poli na modrom pozadí na zelenom trojvŕšku a na dvoch otvorených knihách bielej farby stojí biely baránok so zástavou. Za ním je viditeľná palma so zelenými listami. V ľavom hornom rohu vrchného erbového poľa je umiestnené zlatisté slnko, v pravom hornom rohu strieborný, dorastajúci mesiac. V spodnom erbovom poli je v červenom pozadí na modrých morských vlnách zobrazená plachetnica so zlatým trupom s veslami a vytiahnutými plachtami. Na prilbovej korune je viditeľný pelikán, ktorý sýti svoje mláďatá vlastnou krvou. Pod erbovým štítom na modrej stuhe so zlatými písmenami stojí po maďarsky i po slovensky tento biblický verš: „Buď verný až do smrti…“ (Zjav 2,10).

(3) Vlajka Cirkvi je bielej farby v strede s erbom, ktorý je zhora obklopený názvom Cirkvi v maďarskom jazyku a zospodu názvom Cirkvi v slovenskom jazyku.

(4) Pečať Cirkvi je okrúhla pečať, v strede ktorej je erb, ktorý je zhora obklopený názvom Cirkvi v maďarskom jazyku a zospodu názvom Cirkvi v slovenskom jazyku.

(5) Hymnou Cirkvi je 1. sloha 90. žalmu. Hymnou členov Cirkvi maďarskej reči je ďalej 641. chválospev maďarského reformovaného spevníka. Hymnickou piesňou členov cirkvi slovenskej reči je 253. chválospev slovenského reformovaného spevníka.

(6) Cirkevné zbory a senioráty môžu prijať a používať aj vlastné symboly.

Článok 5

Cirkev s ratifikačnými zárukami rešpektujúcimi práva nemaďarských členov Cirkvi tvorí historicko-konfesijné spoločenstvo a synodálnu jednotu s Maďarskou reformovanou cirkvou.

Článok 6

(1) Cirkev v duchu ekumény pestuje spoločenstvo s inými kresťanskými cirkvami, najmä s reformovanými cirkvami vo svete, a pre tento účel vytvára cirkevné organizácie, eventuálne s nimi spolupracuje.

(2) Cirkev je rovnocenným členom Ekumenickej rady cirkví v Slovenskej republike a určité oblasti svojej služby vykonáva v spolupráci s ňou.

(3) Cirkev je v spoločenstve Slova a Večere Pánovej s cirkvami, ktoré podpísali Leuenbergskú konkordiu.

Článok 7

(1) Cirkev svoj vzťah k Slovenskej republike upravuje na základe zásady „slobodná cirkev v slobodnom štáte“. Cirkev uznáva právny poriadok Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje právo na slobodné vyznanie viery, nezávislosť cirkví od štátu a ich plnú samosprávu.

(2) Na plnenie svojho poslania Cirkev môže spolupracovať s orgánmi štátnej správy a samosprávy a môže prijať ich podporu.

Článok 8

(1) Vyzdvihnutým cieľom pastoračnej služby Cirkvi je viesť jej členov na ceste šťastného, vyrovnaného a svedčiaceho kresťanského rodinného života. Cirkev zároveň rovnako pastoračne opatruje aj tých svojich členov, ktorí žijú v nekresťanskej rodine alebo mimo rodiny.

(2) Ako kresťanský manželský zväzok Cirkev uznáva celoživotnú zmluvu jedného muža a jednej ženy, založenú na dobrovoľnom súhlase a posvätenú cirkevným požehnaním.

(3) Cirkev uznáva stvorenú podstatu človeka ako muža a ženy za základnú hodnotu.

Článok 9

Cirkev uznáva, že jej členovia patria k rôznym národným spoločenstvám. Cirkev považuje za dôležité pestovať v kresťanskom duchu jazyk, kultúru, tradície a vo všeobecnosti identitu týchto spoločenstiev.

Článok 10

(1) Správnymi jazykmi Cirkvi sú maďarský a slovenský jazyk.

(2) Cirkevné právne predpisy musia byť zverejnené v jazyku, ktorý je rokovacou rečou cirkevného orgánu, ktorý ich vydáva, respektíve ktorý je materinským jazykom adresátov právneho predpisu.

Článok 11

(1) Cirkvi prislúcha právo na cirkevné ústavodarstvo a zákonodarstvo, ktoré vykonáva prostredníctvom Synody.

(2) Cirkevný zákon nesmie byť v rozpore s touto Ústavou alebo s iným ústavným zákonom. Cirkevný zákon môže zmeniť alebo zrušiť len cirkevný zákon.

(3) Na úpravu vykonávania cirkevného zákona alebo vo veciach v ňom neupravených môže Synoda alebo Synodná rada vydať nariadenia alebo vykonávajúce pokyny, ktoré však nesmú byť v rozpore s cirkevnými zákonmi. Ak nariadenie alebo vykonávajúci pokyn vydáva Synodná rada, musí ho následne predložiť Synode.

(4) Vo výnimočnom stave vyhlásenom na základe právnych predpisov Slovenskej republiky, ak Synoda nemôže vykonávať svoju činnosť, aj Synodná rada môže v odôvodnených prípadoch vydávať nariadenia v otázkach, ktoré si vyžadujú zákonnú úpravu. Ustanovenia týchto nariadení sa môžu v odôvodnených prípadoch odchýliť od jednotlivých cirkevných zákonov, ale od ústavného poriadku Cirkvi len v nevyhnutnej miere. Účinnosť nariadení Synodnej rady, ktoré sa odchyľujú od cirkevných zákonov, trvá do skončenia výnimočného stavu. Synodná rada je povinná takto prijaté nariadenia predložiť Synode, hneď ako sa môže opäť zísť.

(5) Ak vo výnimočnom stave nemôže vykonávať svoju činnosť ani Synodná rada, právo vydávať nariadenia podľa podmienok predchádzajúceho odseku má aj Predsedníctvo synody.

(6) Senioráty a cirkevné zbory môžu vo svojej pôsobnosti prijať štatúty so súhlasom vyšších cirkevných organizačných jednotiek spôsobom určeným cirkevným zákonom, tieto štatúty však nesmú byť v rozpore s právnymi predpismi schválenými nadriadenými cirkevnými organizačnými jednotkami.

Článok 12

Cirkevné právne predpisy musia byť jednoznačné. V spornom prípade na výklad cirkevného právneho predpisu je oprávnený cirkevný orgán, ktorý právny predpis vydal; rozpor jeho ustanovení s právnym predpisom vyššieho stupňa vysloví cirkevný orgán, ktorý právny predpis vyššieho stupňa vydal.

Článok 13

(1) Na zabezpečenie služby a samosprávy Cirkvi vedú organizačné jednotky Cirkvi evidenciu o členoch Cirkvi, cirkevných funkcionároch a služobníkoch patriacich k nim podľa pravidiel nakladania s osobnými údajmi.

(2) Cirkevné zbory vedú matriky krstov, konfirmácií, sobášov a pohrebov. Matriky slúžia aj ako úložiská historických údajov, preto záznam v nich je možné len doplniť, ale nie je možné ho zmeniť ani zmazať.

(3) Matriky musia byť sprístupnené vedeckému bádaniu alebo oprávnenému štátnemu orgánu. V ostatných

prípadoch do nich môžu nahliadnuť a vyhotoviť z nich výpis len oprávnení cirkevní funkcionári, a to z úradnej moci alebo na žiadosť dotknutej osoby alebo jej príbuzného.

DRUHÁ ČASŤ
ČLENSTVO V CIRKVI, CIRKEVNÉ FUNKCIE A SLUŽBY

I. kapitola – Členstvo v Cirkvi

Článok 14

(1) Členom Cirkvi je osoba žijúca na území Slovenskej republiky, ktorá bola pokrstená Cirkvou uznaným spôsobom a hlási sa za reformovaného, resp. člen zahraničného, ale do Cirkvi začleneného cirkevného zboru.

(2) Cirkev považuje za svojho člena aj každého reformovaného kresťana žijúceho kdekoľvek na svete, ktorý si toto spoločenstvo želá.

(3) Člen Cirkvi je členom cirkevného zboru na území ktorého žije a býva. Cirkevný zákon môže v odôvodnenom prípade umožniť aj členstvo v inom cirkevnom zbore. Člen Cirkvi môže byť v rovnakom čase členom len jedného cirkevného zboru.

Článok 15

(1) Samostatným členom Cirkvi je ten, kto pri konfirmácii vyznal svoju vieru a zložil sľub členstva v cirkvi.

(2) Medzi samostatných členov Cirkvi možno prijať aj toho konfirmovaného člena evanjelickej cirkvi, ktorí kvôli svojej životnej situácii nevie alebo len obmedzene vie praktizovať svoje náboženstvo vo svojom materinskom jazyku v evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania.

Článok 16

(1) Ten samostatný reformovaný člen Cirkvi, ktorý dovŕšil svojich 18 rokov a k finančným potrebám svojho cirkevného zboru prispieva minimálne v miere ustanovenej cirkevným zborom, má volebné právo vo svojom cirkevnom zbore. Cirkevný zbor o takýchto členoch vedie voličský zoznam.

(2) Člen Cirkvi s volebným právom, ktorý dovŕšil svojich 21 rokov, je voliteľný vo svojom cirkevnom zbore na presbyterskú respektíve kurátorskú funkciu.

Článok 17

(1) Povinnosti člena Cirkvi sú:
a) zúčastniť sa na bohoslužobnom spoločenstve, a ak bol konfirmovaný, na spoločenstve Večere Pánovej svojho cirkevného zboru;
b) usilovne študovať Písmo sväté a reformované kresťanské učenie;
c) vzorne praktizovať reformovanú kresťanskú vieru a mravný život, najmä lásku k blížnemu;
d) aktívne sa zúčastniť na živote svojho cirkevného zboru;
e) zúčastniť sa na znášaní finančných bremien Cirkvi;
f) pri svojich životných udalostiach (narodenie dieťaťa, sobáš, úmrtie reformovaného príbuzného) využívať duchovenskú službu Cirkvi za podmienok ustanovených cirkevným právnym predpisom;
g) vychovávať a nechať vychovávať svoje deti v reformovanej kresťanskej viere;
h) ak zastáva cirkevnú funkciu alebo poverenie, v tejto jeho službe konať v súlade s poslaním Cirkvi a v jej prospech, v súlade s cirkevnými právnymi predpismi;
i) ak je verejne činnou osobou, v tejto jeho službe konať v súlade s učením Cirkvi a v jej záujme;
j) všeobecne zachovávať túto Ústavu a cirkevné právne predpisy.

(2) Povinnosti podľa odseku (1) sa obzvlášť vzťahujú na osoby duchovenského charakteru, cirkevných funkcionárov a službukonajúcich.

(3) Práva člena Cirkvi sú:
a) ak bol konfirmovaný, zúčastniť sa na spoločenstve Večere Pánovej;
b) pri svojich životných udalostiach využívať duchovenskú službu Cirkvi za podmienok ustanovených cirkevnými právnymi predpismi;
c) všeobecne využívať pastiersku službu Cirkvi;
d) zúčastniť sa na cirkevnom verejnom živote za podmienok ustanovených cirkevnými právnymi predpismi;
e) združovať sa s ostatnými členmi Cirkvi v záujme spoločného praktizovania viery.

II. kapitola – Cirkevné funkcie

Článok 18

(1) Cirkevné funkcie treba zastávať voľbou. Volebné obdobie trvá šesť rokov, s výnimkou duchovných zastávajúcich samostatné duchovenské stanice, ktorých poverenie v tejto ich funkcii je na dobu neurčitú.

(2) Podmienky voliteľnosti do jednotlivých cirkevných funkcií, okruh voličov a spôsob voľby ustanovuje cirkevný zákon.

(3) Horná veková hranica pre zastávanie cirkevnej funkcie je sedemdesiat rokov, s výnimkou cirkevno-zborových funkcií neduchovenského charakteru, alebo iných prípadov ustanovených cirkevným zákonom.

III. kapitola – Cirkevné služby

Článok 19

(1) Cirkev pre pastoráciu členov Cirkvi, v záujme plnenia jej poslania a na vykonávanie cirkevno-správnych úloh ustanovených cirkevnými právnymi predpismi, ustanoví do služby duchovných.

(2) Právom a povinnosťou duchovných je kázať Slovo Božie, vysluhovať sviatosti a všeobecne vykonávať cirkevné obrady. Toto právo na základe cirkevného zákona môže byť prenesené s obmedzeniami aj na iné osoby duchovenského alebo neduchovenského charakteru.

(3) V Cirkvi alebo z poverenia Cirkvi môže duchovenskú činnosť vykonávať len ten, kto má na to právo ustanovené na základe cirkevného zákona.

Článok 20

(1) Príprava na duchovenskú službu, ako aj ustanovenie do duchovenskej služby alebo služby duchovenského charakteru, sa uskutočňuje na základe vnútorného a vonkajšieho povolania.

(2) Vonkajšie povolanie na prípravu na duchovenskú službu je viazané na začatie alebo pokračovanie vysokoškolského teologického štúdia. Súčasťou toho je preskúmanie príkladného praktizovania reformovanej kresťanskej viery Cirkvou.

(3) Všeobecné vonkajšie povolanie k duchovenskej službe alebo k službe duchovenského charakteru je viazané na duchovenské kvalifikačné skúšky, ktorých účelom je preveriť spôsobilosť kandidáta z hľadiska viery, teologických znalostí a všetkých ostatných potrebných aspektov.

(4) Povolanie ku konkrétnej duchovenskej službe alebo službe duchovenského charakteru sa uskutočňuje na základe cirkevného zákona.

Článok 21

(1) Zariadením Cirkvi pre výchovu duchovných je Reformovaná teologická fakulta Univerzity J. Selyeho. Fakulta je povinná vykonávať svoju činnosť v súlade s potrebami Cirkvi pre výchovu duchovných a v súlade s tým prijímať svoje vnútorné predpisy.

(2) So súhlasom Cirkvi sa môže príprava na duchovenskú službu uskutočňovať aj v iných vysokoškolských teologických zariadeniach na výchovu duchovných, predovšetkým v zariadeniach sesterských cirkví.

Článok 22

(1) Na výpomoc duchovenskej služby, ku kázaniu Slova Božieho, môže Cirkev školiť a ustanoviť do služby aj laických kazateľov.

(2) Služba laického kazateľa je podmienená vzorným praktizovaním cirkevného života, ako aj úspešným získavaním potrebných vedomostí a zručností v rámci takej prípravy, ktorú Cirkev uznala za vhodnú na tento účel.

(3) Laický kazateľ nie je osobou duchovenského charakteru a slúži pod vedením duchovného.

Článok 23

Cirkev na pomoc dôstojnému sláveniu bohoslužieb a na rozvíjanie a odovzdávanie cirkevných spevácko-hudobných tradícií ustanovuje do služby kantorov. Kantor je pomocníkom duchovného pri vykonávaní liturgie bohoslužby.

Článok 24

(1) Cirkev môže v záujme výchovy detí v reformovanej kresťanskej viere ustanoviť do služby aj učiteľov náboženstva.

(2) Podmienkou ustanovenia do služby učiteľa náboženstva je členstvo s volebným právom v niektorom cirkevnom zbore, zručnosť v reformovanej kresťanskej viere potrebná na výchovu detí a zodpovedajúce pedagogické vzdelanie. V medziach štátnych predpisov možno upustiť od zodpovedajúceho pedagogického vzdelania, ak je ustanovená osoba inak vhodná na službu medzi deťmi.

Článok 25

(1) Cirkev môže k vykonávaniu služby lásky ustanoviť diakonov, ktorí sú náležite kvalifikovaní a oddaní službe. Diakonickú službu upravuje Synoda zákonom.

(2) Cirkev môže aj v iných oblastiach svojej služby školiť a ustanoviť do služby vyššie nemenovaných cirkevných pracovníkov.

TRETIA ČASŤ
ORGANIZÁCIA CIRKVI

Článok 26

Organizačné jednotky Cirkvi sú:
a) cirkevný zbor;
b) seniorát;
c) Generálna cirkev.

Článok 27

(1) Organizačné jednotky Cirkvi majú samosprávne práva a právnu subjektivitu.

(2) Cirkevný zákon môže výkon jednotlivých samosprávnych právomocí viazať na súhlas nadriadených organizačných jednotiek.

(3) Zahraničný cirkevný zbor má právnu subjektivitu iba v prípade, ak to umožňujú právne predpisy danej krajiny.

I. kapitola – Cirkevný zbor

Článok 28

(1) Cirkevný zbor je zhromaždením členov Cirkvi žijúcich na určitom území organizovaným podľa cirkevného zákona za účelom praktizovania bohoslužobného a cirkevného života.

(2) Na jednom určitom území možno organizovať aj viac cirkevných zborov s ohľadom na osobitné potreby pastorácie členov Cirkvi.

(3) Tiež s ohľadom na osobitné potreby pastorácie členov Cirkvi je možné podľa cirkevného zákona vytvoriť na území už existujúceho cirkevného zboru alebo mimo neho aj misijné zhromaždenie.

Článok 29

(1) Obec alebo oblasť, v ktorej žijú členovia cirkvi bez cirkevno-zborovej organizácie, sa považuje za diaspóru.

(2) Seniorátne zhromaždenie zaraďuje každú diaspóru na území seniorátu k niektorému cirkevnému zboru za účelom duchovenskej opatery.

(3) Do oblasti, ktorej opateru seniorát nevie zabezpečiť alebo ktorá leží mimo územia seniorátov, možno vyslať samostatného duchovného pre diaspóru.

(4) Pri starostlivosti o diaspóru sa treba usilovať o to, aby sa v diaspóre zorganizoval cirkevný zbor.

(5) Účasť členov Cirkvi žijúcich v diaspóre na samospráve cirkevného zboru, ku ktorému boli pridelení na opateru, upravuje cirkevný zákon, ak takýto zákon nebol prijatý alebo na jeho doplnenie, upravuje to seniorátny alebo cirkevno-zborový štatút.

Článok 30

Cirkevnému zboru prislúcha parochiálne právo. V právnej pôsobnosti cirkevného zboru môže iná osoba vykonávať duchovenskú službu len so súhlasom duchovného cirkevného zboru alebo jeho zastupujúceho duchovného.

Článok 31

(1) Cirkevné zbory sú maďarské, slovenské, zmiešané alebo inojazyčné. Cirkevní funkcionári a orgány sú povinní usilovať sa o to, aby sa jazykové dedičstvo cirkevných zborov zachovalo v rámci reálnych potrieb členov Cirkvi.

(2) Jednojazyčný cirkevný zbor môže prejsť na iný jazyk len v odôvodnenom prípade, po prechodnom zmiešanom jazykovom období. Zmiešaný cirkevný zbor sa môže stať jednojazyčným len vtedy, ak už nejestvuje potreba používania druhého jazyka.

(3) Bohoslužby a iné cirkevné podujatia, ako aj rokovania sa konajú v jazyku cirkevného zboru, avšak v záujme zrozumiteľnosti sa môžu konať popri jazyku cirkevného zboru aj v inom jazyku.

Článok 32

(1) Cirkevné zbory sú samostatné alebo združené matkocirkevné zbory alebo dcérocirkevné zbory.

(2) Samostatný matkocirkevný zbor je cirkevný zbor, ktorý svoje úlohy plní udržiavaním duchovenskej stanice.

(3) Združený matkocirkevný zbor je združenie viacerých cirkevných zborov za účelom spoločného udržiavania duchovenskej stanice.

(4) Dcérocirkevný zbor je cirkevný zbor, ktorý samostatne neudržiava duchovenskú stanicu, ale za účelom duchovenskej starostlivosti a správy je pridelený k niektorému samostatnému alebo združenému cirkevnému zboru.

Článok 33

(1) O vytvorení nového cirkevného zboru, zániku existujúceho cirkevného zboru, o právnom postavení a jazyku, respektíve o území cirkevných zborov rozhoduje Synodná rada s prihliadnutím na vyhlásenia zhromaždení dotknutých cirkevných zborov a seniorátov, zo zdola prichádzajúcej alebo z vlastnej iniciatívy.

(2) Vzťah medzi samostatným alebo združeným cirkevným zborom a príslušným dcérocirkevným zborom, ako aj vnútorné pomery združeného matkocirkevného zboru, najmä rozdelenie bremien súvisiacich s udržiavaním duchovenskej stanice, výkon práva na voľbu duchovného a hlasovacieho práva na voľbu cirkevných funkcií sa spravujú cirkevným zákonom.

Článok 34

(1) Orgánmi cirkevného zboru sú:
a) cirkevno-zborové zhromaždenie;
b) presbyterstvo;
c) predsedníctvo cirkevného zboru.

(2) Cirkevno-zborové zhromaždenie tvoria členovia cirkevného zboru s volebným právom. Cirkevno-zborové zhromaždenie rozhoduje o každej záležitosti, ktorú do jeho pôsobnosti určí cirkevný právny predpis.

(3) Cirkevný zbor spravuje presbyterstvo. Presbyterstvo tvoria duchovný(í), kurátor(i) a presbyteri. Počet členov presbyterstva, s prihliadnutím na počet členov a duchovenských staníc cirkevného zboru, určí alebo zmení seniorátne zhromaždenie na podnet presbyterstva. Počet členov presbyterstva nemôže byť menší ako štyri. Presbyterstvo rozhoduje o všetkých záležitostiach cirkevného zboru, ktoré cirkevné právne predpisy neurčia do pôsobnosti cirkevno-zborového zhromaždenia alebo predsedníctva.

(4) Predsedníctvo cirkevného zboru tvoria duchovný alebo jeho zastupujúci duchovný, alebo ak má cirkevný zbor viacerých duchovných, vedúci duchovný a prvý kurátor. Predsedníctvo cirkevného zboru je štatutárnym orgánom cirkevného zboru a koná vo všetkých veciach, ktoré do jeho pôsobnosti určia cirkevné právne predpisy.

(5) Cirkevno-zborové zhromaždenie alebo zasadnutie presbyterstva sa môže konať len za prítomnosti a pod vedením duchovného alebo jeho zastupujúceho duchovného, s výnimkou ak na ňom predsedá senior alebo jeho poverený, alebo v iných odôvodnených prípadoch určených cirkevným zákonom.

II. kapitola – Seniorát

Článok 35

(1) Seniorát je spoločenstvom viacerých cirkevných zborov vytvoreným pre spoločné praktizovanie cirkevného života a v záujme cirkevnej verejnej správy.

(2) Názov, územie a rokovaciu reč seniorátov určí cirkevný zákon. Názvy, územia a rokovacie reči seniorátov platné v deň nadobudnutia účinnosti tejto Ústavy sa považujú za zákonné.

(3) Cirkevný zákon, ktorým sa mení názov, územie alebo rokovacia reč seniorátov, vyhlasuje vznik nového seniorátu, zánik existujúceho seniorátu alebo jeho zlúčenie s iným seniorátom možno prijať len so zohľadnením stanovísk seniorátnych zhromaždení dotknutých seniorátov.

Článok 36

(1) Orgánmi seniorátu sú:
a) seniorátne zhromaždenie;
b) seniorátna rada;
c) predsedníctvo seniorátu.

(2) Členmi seniorátneho zhromaždenia sú:
a) senior a seniorátny kurátor;
b) seniorátni hlavní zapisovatelia;
c) seniorátni zapisovatelia;
d) seniorátni sudcovia;
e) seniorátny právny zástupca;
f) každý samostatný duchovný slúžiaci na území seniorátu;
g) svetskí zástupcovia samostatných a združených matkocirkevných zborov po jednom.

(3) Riadni a náhradní synodní poslanci seniorátu, nesamostatné osoby duchovenského charakteru slúžiace na území seniorátu a zástupcovia dcérocirkevných zborov sa zúčastňujú na práci seniorátneho zhromaždenia s poradným hlasom.

(4) Seniorátne zhromaždenie je najvyšším orgánom seniorátu. Rozhoduje o všetkých záležitostiach, ktoré do jeho pôsobnosti určí cirkevný právny predpis.

(5) Členovia seniorátnej rady sú:
a) a) senior a seniorátny kurátor;
b) seniorátni hlavní zapisovatelia;
c) členovia zvolení seniorátnym zhromaždením spomedzi jeho stálych členov, v rovnakom počte spomedzi duchovných a svetských členov.

(6) Počet volených členov seniorátnej rady určí seniorátne zhromaždenie na svojom prvom zasadnutí po začatí volebného obdobia na návrh predsedníctva seniorátu s prihliadnutím na počet samostatných duchovných slúžiacich na území seniorátu a počet samostatných a združených matkocirkevných zborov. Počet volených členov je najviac dvanásť.

(7) Seniorátna rada rozhoduje o všetkých veciach seniorátu, ktoré nie sú cirkevnými právnymi predpismi určené do pôsobnosti iného seniorátneho orgánu.

(8) Predsedníctvo seniorátu tvoria senior a seniorátny kurátor. Predsedníctvo seniorátu je štatutárnym orgánom seniorátu a koná vo všetkých veciach, ktoré cirkevné právne predpisy určia do jeho pôsobnosti.

III. kapitola – Generálna cirkev

Článok 37

(1) Generálna cirkev je najvyššia organizačná jednotka Cirkvi, ktorá v sebe zahŕňa všetky senioráty a ktorá vykonáva samosprávu Cirkvi na najvyššej úrovni.

(2) Orgánmi Generálnej cirkvi sú:
a) Synoda;
b) Synodná rada;
c) Predsedníctvo synody.

Článok 38

(1) Členovia Synody sú:
a) biskup a generálny kurátor;
b) zástupcovia biskupa a zástupcovia generálneho kurátora;
c) zvolení synodní poslanci zo seniorátov v rovnakom počte spomedzi duchovných a svetských;
d) zástupca Reformovanej teologickej fakulty Univerzity J. Selyeho.

(2) Počet synodných poslancov jednotlivých seniorátov určuje cirkevný zákon, ale každú zmenu možno uplatniť až od najbližších všeobecných volieb. Počet synodných poslancov jednotlivých seniorátov platný v deň účinnosti tejto Ústavy sa považuje za zákonný.

(3) Senioráty volia okrem synodných poslancov za seniorát aj náhradných poslancov v najmenej polovičnom počte, ktorí zastupujú riadnych poslancov v prípade ich hatenia.

(4) Seniori a kurátori seniorátov sú oprávnení zúčastňovať sa na zasadnutiach Synody s poradným hlasom.

Článok 39

(1) Synoda:
a) určí učenie Cirkvi (ius reformandi);
b) ustanovuje cirkevné sviatky, bohoslužobný poriadok, úradný preklad Biblie a spevník;
c) prijíma ústavu a zákony Cirkvi;
d) na najvyššej úrovni zaujíma stanovisko vo veciach, ktoré sa týkajú Cirkvi alebo si vyžadujú stanovisko Cirkvi;
e) vo všeobecnosti rozhoduje o všetkých veciach, ktoré cirkevné zákony určia do jej pôsobnosti.

(2) Na uplatnenie ius reformandi, prijatie, zmenu alebo zrušenie Ústavy a ústavných zákonov je potrebný hlas dvoch tretín členov Synody. Na prijatie, zmenu alebo zrušenie cirkevného zákona je potrebný súhlas viac ako polovice všetkých členov Synody. V ostatných záležitostiach Synoda rozhoduje jednoduchou väčšinou hlasov prítomných členov.

Článok 40

(1) Členovia Synodnej rady sú:
a) biskup a generálny kurátor;
b) zástupcovia biskupa a zástupcovia generálneho kurátora;
c) šesť členov volených Synodou spomedzi riadnych synodných poslancov za senioráty, v rovnakom počte spomedzi duchovných a svetských.

(2) Synoda volí po troch aj duchovných a svetských náhradných členov, ktorí v prípade hatenia zastupujú riadnych členov.

(3) Ak seniorát nemá zastúpenie v Synodnej rade, jeho senior alebo seniorátny kurátor sa môže zúčastniť na zasadnutiach Synodnej rady s poradným hlasom.

(4) Synodná rada spravidla rozhoduje o všetkých veciach, ktoré cirkevný právny predpis určí do jej pôsobnosti. Synodná rada rozhoduje aj o všetkých veciach, ktoré sa týkajú Generálnej cirkvi a cirkevný právny predpis neurčí do pôsobnosti iného orgánu.

Článok 41

(1) Členovia Predsedníctva synody sú:
a) biskup a generálny kurátor;
b) zástupcovia biskupa a zástupcovia generálneho kurátora.

(2) Predsedníctvo synody:
a) zastupuje Cirkev;
b) stará sa o vykonávanie rozhodnutí Synody a Synodnej rady;
c) dohliada na život Cirkvi vo všetkých jeho oblastiach;
d) vo všeobecnosti rozhoduje o všetkých veciach, ktoré cirkevné právne predpisy určia do jeho pôsobnosti.

Článok 42

Štatutárnym orgánom Cirkvi sú biskup a generálny kurátor.

Článok 43

Hlavný synodný radca a synodní radcovia napomáhajú pri práci Synody, Synodnej rady a Predsedníctva synody a radia im.

Článok 44

Predsedníctvo synody na prerokovanie záležitostí týkajúcich sa seniorátov a Generálnej cirkvi zvoláva podľa potreby seniorsko-kurátorskú poradu za účasti seniorov a kurátorov seniorátov.

ŠTVRTÁ ČASŤ
HOSPODÁRENIE CIRKVI

Článok 45

(1) Prvoradým hľadiskom hospodárenia organizačných jednotiek Cirkvi je plnenie poslania Cirkvi v súlade s preambulou.

(2) Organizačné jednotky Cirkvi vo svojich samosprávnych pôsobnostiach hospodária samostatne na základe ročného rozpočtu.

(3) Organizačné jednotky Cirkvi sú povinné hospodáriť transparentne, vypočítateľne, zúčtovateľne, cielene, hospodárne, efektívne a úsporne.

Článok 46

(1) Majetok organizačných jednotiek Cirkvi je majetkom Cirkvi, a preto sa s ním musí zaobchádzať s náležitou starostlivosťou a zodpovednosťou. To neznamená, že majetok organizačných jednotiek Cirkvi si nadradené cirkevné organizačné jednotky môžu prisvojiť.

(2) Cirkevný nehnuteľný majetok možno scudziť len v odôvodnených prípadoch a so súhlasom nadriadených cirkevných organizačných jednotiek.

Článok 47

(1) Cirkev na podporu cirkevného života udržiava Všeobecný fond, na financovaní ktorého sú povinné podieľať sa všetky cirkevné zbory.

(2) Cirkevný zbor, ktorý odstúpi od financovania Všeobecného fondu, môže byť na základe cirkevného zákona obmedzený vo svojich samosprávnych a hlasovacích právach a právach na zastúpenie.

(3) Poriadok fungovania Všeobecného fondu ustanovuje cirkevný zákon.

PIATA ČASŤ
SÚDNA MOC CIRKVI

Článok 48

(1) Členovia cirkvi, osoby vykonávajúce cirkevnú službu a cirkevní funkcionári z hľadiska cirkevnej disciplíny podliehajú súdnej moci Cirkvi, ktorá je vykonávaná prostredníctvom cirkevných súdov.

(2) Cirkevné súdy konajú aj v tých cirkevno-správnych veciach, ktoré si vyžadujú súdne rozhodnutie a ktoré cirkevné zákony zverujú do ich právomoci.

Článok 49

(1) Cirkevné súdy sú:
a) cirkevno-zborový súd;
b) seniorátny súd;
c) Generálny cirkevný súd.

(2) Príslušnosť a organizáciu cirkevných súdov ustanovuje cirkevný zákon.

(3) Nikto nemôže byť odňatý svojmu príslušnému súdu.

Článok 50

(1) Cirkevná disciplína sa musí vykonávať predovšetkým zvestovaním evanjelia, ktorého cieľom je obrátenie hriešnikov.

(2) Cirkevné súdy musia prijať vhodné opatrenia upravené cirkevným zákonom vtedy, ak si to vyžaduje dobrý poriadok života a svedectva Cirkvi.

Článok 51

(1) Disciplinárne previnenia a tresty ustanovuje cirkevný zákon. Každý člen Cirkvi v akomkoľvek postavení môže byť odsúdený len za preukázané spáchanie disciplinárneho previnenia ustanoveného cirkevným zákonom, a to len uložením trestu ustanoveného na základe cirkevného zákona.

(2) Ak odsúdený člen Cirkvi oľutoval svoje previnenie osvedčené cirkevným súdom a napravil ho, uložený trest možno odložiť, zmierniť alebo odpustiť spôsobom ustanoveným cirkevným zákonom.

Článok 52

(1) Každý disciplinárne stíhaný člen Cirkvi má právo na spravodlivé, slušné a zákonné konanie.

(2) Každý disciplinárne stíhaný člen Cirkvi má právo na obhajobu osobne alebo prostredníctvom svojho zástupcu.

(3) Do právoplatného rozsudku súdu možno obmedziť práva člena Cirkvi len na základe cirkevného zákona, a to dočasným opatrením, ktoré uložil cirkevný orgán na to oprávnený, ak je to potrebné ohľadom na závažnosť a okolnosti veci.

Článok 53

(1) Pravidlá disciplinárnych a cirkevno-správnych konaní ustanovuje cirkevný zákon.

(2) Pravidlá konaní musia byť stanovené tak, aby stranám bol zaručený opravný prostriedok proti súdnym rozhodnutiam.

ŠIESTA ČASŤ
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 54

(1) O členstve v Cirkvi, duchovenskej službe, organizácii cirkevných zborov, seniorátov a Generálnej cirkvi, právach, povinnostiach a voľbe cirkevných funkcionárov, pôsobnosti a organizácii cirkevných súdov, poriadku súdnych konaní, hospodárení Cirkvi, výkone cirkevnej služby lásky, cirkevnej všeobecnej výchove, ako aj všetkých tu neuvedených záležitostiach vyžadujúcich zákonnú úpravu, Synoda prijme cirkevný zákon.

(2) Dovtedy, kým Synoda neprijme zákony uvedené v predchádzajúcom odseku, zostávajú účinné všetky doterajšie právne predpisy a zvyklosti. V prípade ich ustanovení, ktoré sú v rozpore s touto Ústavou, použijú sa ustanovenia tejto Ústavy.

(3) Platné znenia štatútov z roku 1952 majú popri zachovaní svojich názvov silu zákona.

Článok 55

(1) Ústava Cirkvi z roku 2002 sa ruší.

(2) Táto Ústava nadobúda účinnosť 1. januára 2027.

Zákon bol schválený na 13. zasadnutí X. cyklu Synody Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, dňa 13. novembra 2026, v Rimavskej Sobote.

Ferenc Porubán v. r.
generálny kurátor

Róbert Géresi v. r.
biskup